

fins al S. XIV: 5 del XIV, i moltes dels Ss. XV-XVII. Confirma la variant *Ascaione* de 981 i 1017, que es deu haver d'esmenar, però fóra més explicable aquest repetit error si es tractés d'un *Ascaï'one*, on la *r*, en la corrent sigla superscrita, hagués passat per alt en la lectura. Llavors seria *Ascairone*.

ETIM. La precessió de les formes obliga forçosament a admetre que l'etimón començaria per *ASK-*, i que la *e-* posterior és deguda a l'acostumada trivialització de *as-* àton, com p. ex. en *ASTELLA* > *estella*, *ascollar* > *escollar* AUSCULTARE, *Estrac* < *Ast-*. La freqüència, en aquesta zona, dels NPP germànics tornats NLL, induïx a cercar-li aquest origen. *Estoer* (també *Astoer* la forma antiga) ANSTWARI, *Guixà*, *Ralleu*, *Riquer*, *Torèn*, tots ells provinents de tals NPP; i no gaire més enllà, *Baó*, *Madaloc*, *Reiners*, *Escariu* etc. I ja m'hi decantava en E. T. C. I, 244. El tresor de l'antroponímia germànica justament tenia una arrel *ASK-*, adequada a la inicial present, entre les més productives (cf. *Escariu*, supra); i amb *-HARI*, tan copiós, com a 2n. membre.

Aschari, en efecte, està documentat abundantament (Förstemann, 1480). Encara que això no doni compte de la terminació *-ON*, justament l'existència de duplicats en *-ON* és típica dels noms germànics (veg. supra l'article *Énec*, amb *Comanegons*, *Torredenegó*): *Seguer*/*Segueró*, *Bald*/*Baldó*, *Ot*/*Odó*, *Ràmio*/*Ramió*; és veritat que això era més propi dels noms radicals, com *Mir*/*Miró* que dels compostos en *-HARI*, o *-HELM*, o tot altre segon membre, que formaven el genitiu en *-s*, i l'acusatiu en zero; però no deixen de trobar-se casos de sobreexida de la variant en *-on*, en l'ambient romànic, on l'analogia ho podia propagar amb menys traves tradicionals: d'on formes com *Guillemó*, *Guilmons*. Doncs, igualment es crearia un **ASCHARIONE*.

També és cert que d'aquí esperaríem més aviat un resultat *-keró* que el vocalisme *-caró*: per més que aviat la *e* i la *a* pretòniques es van neutralitzar en els parlars rossellonesos, i no com cosa recent. El fet és que trobem *-ca-* general en les mencions antigues; de tota manera hi ha *Ascaion*, esmentat en *Ascairone*, amb força seguretat, en dues de les més antigues i solemnes: serien una romanalla del detall fonètic originari.

I en tot cas això són detalls menors. Tenim dret a desestimar-los, majorment perquè hi hagué un parònim germànic, que en l'ambient romànic, era bastant forçós, que es barrejà i confongué amb *Aschari*, *-rione*: *Scerun*, consta també en Först., 1305, entre els representants de l'arrel *SKARA-*, la que hem exemplificat com a productiva entre nosaltres dins l'art. *Escarabat* (supra).

Amb aquestes explicacions crec que podem acceptar com establerta l'etim. d'*Escarp* com provinent del NP germànic. I mirar els següents com parònims, sigui inconnexos, sigui succedanis del nom present.

Hi ha un *Pic d'Escarou* bearnès a la vall d'Ossau (PRaymond, *Di. Top. B. Pyr.*): *-ARIONE* > *-arou* és el resultat normal en bearnès. En l'*InvLC* tenim testimoni del nom d'un fuster «tibi *Ascaroni Fabri*» a. 1305: com que és a Jújols, poble limítrof d'Escaró, salta a

la vista que devia pendre nom del poble veí, d'on vindria. Més important és el nom d'una dama occitana: *Escaronba*, nada c. 1125 i casada amb Bernard II de l'Isle-Jourdain (centre de Gascunya), esmentada per Ramon Vidal de Besalú, Guiraut de Bornelh i Arnaut-G. de Marsan (Bergert, *Die von den Trobadors genannten Damen*, p. 40). Si hi ha veritable *-nb-* no tindrà res a veure amb el nom en estudi (cf. oc. *caronhier* «carnassier»).

Trobo un Diago Pérez d'*Escaron* en un doc. aragonès de 1280 (CCandi, *Mi. Hi. Cat.* II, 103): també podria venir d'un immigrant rossellonès que hi portés el nom de Conflent; però el fet de ser a Exea, que ja és prop de Navarra, sembla suggerir alguna var. del topònim dels pobles d'*Escaroz* o *Ezcaroz* dels p. j. Estella i Sangüesa, de manifest origen basc < *ez-garotze*. En fi, una Anna *Escaroni*, morisca val. de Senija (XXXIX, 106.5): certament inconnex, o potser d'un àr. *askarún* pl. de *askar* «exercitus» (RMA).

Skok (§ 591) insinuava en passatgera nota —car ell només estudia NLL occitans, i sols en *-ANUM*, *-ACUM*— que *Escaró* vingui d'un NP antic que creu cèltic, *Scarus*, *Scarius* i *Scaro* que troba en 3 inscripcions (de la Gàl·lia Cisalpina, la Narbonensis i una d'hispanica). Ho podem descartar: hi ha certament alguns celtismes en el domini rossellonès, però són a base de noms comuns i idees topogràfiques, no pas mers NPP; i sobretot la rotunda unanimitat de la inicial *Asc-* en les formes medievals d'*Escaró*, ja ens ho trauria del cap.

D'altra banda és tot aquest article de Skok, que cal recusar com dolent: *Escayre* HGar. és l'oc. i cat. *escaire* (EX-QUADRU): *Esqueranes* de l'Arieja és el cat. *esquerrà*, *esquerrana* en f. pl.; i hi resta només un *Escayrac* del dept. Lot, que vindrà del NP germ. *ASKHARI*, car el mateix Skok, troba una vintena de NLL occitans en *-ac*, derivats del germànic (§§ 617, 619, 623): *Armanhac* etc.

És clar que no es pot pendre seriosament l'acudit sense solta d'*AlcM* que *Escaró* vingui d'una combinació *es quer* 'la roca'.

ESCARP

Partida del Pla d'*Escarp*, a la confluència del Segre amb l'Ebre, on hi havia el vell monestir d'*Escarp* i avui el poble de *La Granja d'Escarp*.

PRON. MOD.: *la grança* al poble mateix i a Maials, 1920, Casac.; *la grãza* (o bé *l.g.d eskãrp*), 1931, a Llardecans i a Almatret, 1935; *La Granja* allí i a Saldí, 1935. Gentilici: *granjolins* allí, a Maials i a Llardecans (LL. 29, p. 216, i LL. j, p. 226). La partida del Pla d'*Escarp* s'estén a tots dos costats del Segre (fins al terme de Massalcoreig). Les ruïnes del monestir es troben al peu mateix del poble, a l'esq. del Segre, com vaig veure el 1935. El monestir (S. xv, DAG) era de l'orde del Cistell, fundat el 1213, en el S. xv fou sotmès al de Poblet i avui està en ruïnes (GGC, 168, 163-164; Gr. Enc. Cat.), vegeu-ne allí fotos.